Azad Azərbaycan

22 aprel 2021-ci il №27 (3682)

Yaqub Məmmədov- 75

Ruhu qocalmayan əfsanəvi idmançı

Həyatda elə insanlar var ki, onlar özləri üçün deyil, Vətəni, dövləti, mənsub olduğu xalqı üçün yaşayır, yaradır. Bir çıraq kimi ətrafa işıq saçır. Bu işıqdan isə minlərlə insana pay düşür. Belə insanlardan biri də ömrünü ölkə idmanına həsr edən Azərbaycan Güləş Federasiyasının (AGF) idman şöbəsinin müdiri, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi, Əməkdar məşqçi, beynəlxalq dərəcəli idman ustası, "Şöhrət" ordenli Yaqub Məmmədovdur. 1946-ci il aprelin 18-də Masallı rayonunda anadan olan Yaqub müəllim bugünlərdə 75 illik yubileyini qeyd etdi. 1961-73-cü illərdə güləşçi kimi müxtəlif respublikadaxili və beynəlxalq yarışlarda müvəffəqiyyətlə iştirak edən yubilyar keçirdiyi 80-dən çox beynəlxalq görüşlərdə 69 dəfə fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb. Yaqub Məmmədov dəfələrlə Azərbaycan çempionu, SSRİ birinciliyinin qalibi, SSRİ çempionatının mükafatçısı, beynəlxalq yarışların qalibi və mükafatçısı olub.

1974-cü ildən məşqçiliyə başlayan Yaqub Məmmədovun fəaliyyəti dövründə respublikamızın idmançıları ən mötəbər yarışlarda 150-dən çox qızıl, gümüş və bürünc medal qazanıblar. Yaqub Məmmədov 2000-ci ildə XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında qazanılmış yüksək nailiyyətlərə görə

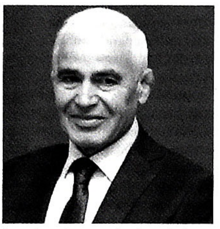

ümummilli lider Heydər Əliyevin Sərəncamı ilə "Şöhrət" ordeni ilə təltif olunub. Bu günlərdə Yaqub müəllimlə, əlaqə saxlayıb onun yubiley təəssüratlarını öyrəndik. Təcrübəli mütəxəssis verdiyi müsahibəsində keçdiyi ömür yolundan, xatirələrindən və həyatının ən yadda qalan anlarından danışdı:

- Yaqub müəllim, əvvəlcə sizi 75 illik yubileyiniz münasibəti ilə təbrik edirik. Deyirlər insanın ruhu heç vaxt qocalmır. Bəs siz necə, özünüzü hansı yaşda hiss edirsiniz?

- Çox sağ olun. Əslində ad günləri də təqvimin bir günüdür. Hər kəs özü üçün özəl olan bu günə tabe olub, bunu qeyd edir. 75 illik yubileyimi öz ailəmlə, övladlarım və nəvələrimlə qeyd etdim. Bu gün yubiley münasibəti ilə məni təbrik edən hər kəsə qəzetiniz vasitəsilə təşəkkürümü bildirirəm. Sualınıza gəlincə isə deyim ki, gənc yaşımdan mütəmadi olaraq idmanla məşğul olduğum üçün özümü daha gənc və gümrah hiss edirəm. Azərbaycan Güləş Federasiyasının idman şöbəsinin müdiri vəzifəsində işləməyim və daim idmançıların arasında olmağım da mənə xüsusi güc və enerji verir.

- 75 il insanın həyatdan nəticə çıxarılası bir yaş dövrüdür. Necə düşünürsünüz, həyatda atdığınız doğru addımlar yanlış addımları üstələyirmi?

- Təbii ki, səhvsiz insan olmur. Məncə, gözəl bir karyeraya sahib olmağım həyatda atdığım ən doğru addımlardan biridir. Gənclik illərimdə energetika sahəsini seçmişdim. Lakin bir müddət sonra Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstitutuna daxil oldum. Məhz bundan sonra həyatımı idmana bağlamaq qərarına gəldim. Düşünürəm ki, idmanı deyil, energetikanı seçsəydim bu həyatımda qəbul etdiyim ən yanlış seçim olardı. Çünki mən ölkəmizdə idmana xidmət etməyi, gənc idmançılar yetişdirməyi daha çox sevirəm. Lakin hesab edirəm ki, energetika sahəsindəki fəaliyyətimə davam etsəydim belə, yenə də, böyük uğurlar əldə edərdim. Çünki mən mübariz keyfiyyətli insanam və olduğum hər bir sahədə birinci olmağa çalışmışam.

- Bəs keçmişi necə, tez-tez xatırlayırsınız?

- Əlbəttə. Hər birimiz kimi mən də keçmişi yad edirəm. İdman karyeramı, məşqçilik fəaliyyətimi, ümumiyyətlə, həyatımı gözdən keçirirəm. Əsas odur ki, keçmişə nəzər salanda xatırlayacağın xoş xatirələr və qürur duyacaq uğurların çox olsun.

- Mahnıda deyildiyi kimi "Ötən günlərimi qaytaraydılar, gələn günlərimi qurban verərdim". Həyatınızda bu deyimin təsdiqini tapdığınız anlar olubmu?

- Etiraf edim ki, olub. Düşünürəm ki, keçmişə qayıtmaq şansım olsaydı, idmançı olaraq uğurlarımı daha da artırardım. Bir sözlə, yalnız bu səbəbə görə, keçmişə qayıtmaq istərdim.

- Həyatınızda qazandığınız ən böyük uğur sizcə hansıdır?

- Həyatımın ən böyük uğurları Olimpiya çempionu yetişdirmək və 2004-cü ildə Azərbaycanda keçirilən dünya kubokunu qazanmağımızı qeyd edə bilərəm. Həmçinin ilk dəfə 2002-ci ildə Avropa çempionatının Bakıda keçirilməsi yadda qalan hadisələrdəndir. Həmin yarışda idmançımızın Avropa çempionu olması, həmçinin gümüş və bürünc medalları qazanmağımızı da uğurlarım siyahısına əlavə edə bilərəm.

- Bəs yaşadığınız həyatı dəyişiklik olmadan yenidən yaşamaq şansınız olsa, bu şansdan istifadə edərdiniz?

- Həyat çox gözəldir və öz axarı ilə davam edir. Əgər məndə belə bir şans olsa idi, qeyd etdiyim kimi, yalnız uğur və nailiyyətlərimi artırmaq üçün istifadə edərdim. Lakin ümumilikdə, həyatımdan razıyam. 3 qız övladım var. Övladlarımdan biri həkimdir və hazırda ölkəmizdə də yayılan COVİD-19 pandemiyasına qarşı mübarizə aparır. Qızım hətta Vətən müharibəsi dövründə cəbhə bölgəsində ordumuza xidmət edib. Digər qızım Dövlət Miqrasiya Xidmətində mayor rütbəsini daşıyır və dövlət qulluğunda fəaliyyətinə görə, dövlətimiz tərəfindən iki dəfə medalla təltif olunub. Üçüncü qızım isə fəlsəfə üzrə doktordur və Azərbaycan Dövlət Universitetində şərqşünaslıq fakültəsində baş müəllimə işləyir.

- Bəs həyata keçməyən arzunuz varmı?

- Bəli, həyata keçməyən arzum da var. Lakin , bunun sirr olaraq qalması daha məqsədəuyğundur. İstərdim ki, Allah mənə bir qədər də ömür versin və bu arzumu da həyata keçirim.

- Yaqub müəllim, baş məşqçi kimi çalışdığınız illərdə ən uğurlu idmançılarınız arasında Namiq Abdullayevi xüsusilə fərqləndirmək olar. Bu siyahıya daha hansı idmançıların adını əlavə edərdiniz?

- 1993-cü ildən başlayaraq müstəqil Azərbaycanı təmsil edən sərbəst güləş üzrə respublika yığma komandamızın üzvləri rəhbərliyim altında yeniyetmələr,

Yaqub Məmmədov:
"Keçmişə qayıtmaq şansım olsaydı, uğurlarımı daha da artırardım"

gənclər və böyüklər arasında keçirilən Avropa, dünya çempionatlarında, Olimpiya Oyunlarında ümumilikdə 60-a yaxın medal qazanıblar. Bəli, qeyd etdiyiniz kimi, yüksək nailiyyət qazanmış idmançılardan 3 qat Avropa çempionu, 6 qat dünya çempionatının mükafatçısı, 1996-cı ildə Atlanta Olimpiya Oyunlarının gümüş mükafatçısı, 2000-ci ildə Sidney Olimpiya Oyunlarının çempionu Namiq Abdullayevi xüsusilə qeyd etmək olar. Onunla yanaşı, 2002-ci ildə Avropa çempionu Nazim Əlicanovu, 2003-cü ildə dünya çempionu və 3 qat Avropa mükafatçısı Arif Abdullayevi, 2 qat Avropa mükafatçısı Elman Əsgərovu və digərlərini də bu siyahıya əlavə etmək olar. Bundan başqa məşqçilik dövrümdə digər yaş qruplarında çıxış edən güləşçilər də Avropa və dünya birinciliklərində dəfələrlə mükafatalayiq yerləri tutublar.

- Uzun müddət yığma komandalarımızda çalışmış baş məşqçi kimi, necə düşünürsünüz əsl idmançı hansı keyfiyyətlərə malik olmalıdır?

- Fikrimcə, əsl peşəkar idmançı istedad və bacarığı ilə yanaşı, özünü hərtərəfli inkişaf etdirməlidir. İdmançı həm də böyük zəkaya sahib olmalıdır. Mübarizlik, komanda ilə birgə işləmək bacarığını inkişaf etdirməlidir. Qeyd edim ki, hər zaman olduğu kimi, bu gün də milli komandaların idmançıları ilə ünsiyyətdə olur, onlara lazımi məsləhətlər verir, köməklik edirəm. Bir sözlə, çalışıram ki, öz təcrübəmi onlarla bölüşüm.

- Sizcə, idmançı kimi uğur qazanmaq daha asandır, yoxsa peşəkar idmançı yetişdirmək?

- Təbii ki, hər ikisi çətindir. Amma məşqçi kimi nailiyyət qazanmaq daha da çətindir. İdmançı kimi tək özünə cavabdeh olursansa, məşqçi kimi, bütün komandaya görə məsuliyyət daşıyırsan. Qələbələrim mənə hər zaman bu sahəni sevməyə, daha da həvəslə mübarizə aparmağa təkan verdi. Məğlubiyyətlə də rastlaşanda rəqibimdən revanş almaq üçün növbəti qarşılaşmanı səbirsizliklə gözləyirdim. Bir sözlə, məğlub olmağı sevmirəm. Məğlub olanda belə, tələbələrimlə çalışmışıq ki, bundan bir nəticə çıxaraq və növbəti görüşlərdə yalnız qələbə əldə edək.

Yaqub müəllim kimi işinin peşəkarı olan insanla bağlı bir çoxlarının gözəl xatirələri var. Elə bu səbəbdən də Yaqub Məmmədovun sərbəst güləş üzrə yığma komandanın baş məşqçisi kimi ən uğurlu nəticələrindən biri olan Sidney Yay Olimpiya Oyunlarının qalibi Namiq Abdullayevlə əlaqə saxladıq. Olimpiya çempionu keçmiş məşqçisini yubiley münasibəti ilə təbrik etməklə yanaşı, onunla bağlı maraqlı xatirələrini də qəzetimizlə bölüşdü.

- Yaqub müəllimlə tanışlığımız yeniyetməlik illərimə təsadüf edir. O, məni ilk dəfə "Dinamo" İdman Cəmiyyətində Bakı birinciliyində görmüşdü. Daha sonra gənclərin təlim-məşq toplanışlarında bir yerdə olmuşuq. Yaqub müəllimin tövsiyələri mənim üçün hər zaman etalon olub. Onunla bir sıra yarışlarda olmuşuq. Qazandığım böyük qələbələrdə Yaqub müəllimin rolu danılmazdır. Hər yarışda onun tövsiyələrinə əməl edir, tapşırıqlarını dəqiqliklə yerinə yetirməyə çalışırdım. 1996-cı ildə yığma komandanın baş məşqçisi Yaqub Məmmədov və şəxsi məşqçim Vahid Məmmədovun rəhbərliyi altında Atlanta Yay Olimpiya Oyunlarında gümüş medala sahib çıxdım. 2000-ci ildə isə Sidneydə Olimpiya çempionu oldum. Yaqub müəllim Sidney Olimpiadasında ABŞ idmançısı Samuel Hensonla final görüşündən bir gün əvvəl məni Atletlər Kəndinin həyətində olan futbol meydançasına apardı. Orada sakit bir şəraitdə xeyli idmandankənar söhbət etdik. O, eyni zamanda bu gərgin final görüşü üçün məni psixoloji olaraq hazırlayırdı. Final günü səhər saatlarında yarışa gəlib baxmaq istəsəm də, arenaya gəlməyimə icazə vermədi. Beləcə, o məni kənar təsirlərdən qorudu. Həmçinin Yaqub müəllim mənə ulu öndər Heydər Əliyevə qızıl medal qazanmağımla bağlı verdiyim sözü xatırladı. Həm də bu mübarizədən yalnız qalib kimi ayrılacağıma inandığını dedi. Elə də oldu, həm Yaqub müəllimin, həm də Vahid müəllimin zəhmətinin bəhrəsi olaraq çempion oldum. Yaqub müəllimin və Vahid müəllimin birgə fəaliyyəti nəticəsində dünya və Avropa

çempionatlarında da bir neçə dəfə qalib və mükafatçılar sırasında yer aldım. Bildiyiniz kimi, mən sərbəst güləş üzrə yığma komandanın baş məşqçisiyəm. Çalışıram ki, Yaqub müəllimin vaxtı ilə mənə verdiyi tövsiyələri gənclərimizlə bölüşüm. Yaqub müəllim bu gün Azərbaycan Güləş Federasiyasında çalışır. Onun tövsiyələrinə hər zaman olduğu kimi, bu gün də ehtiyac duyuruq. Yaqub müəllim həm də gözəl, qayğıkeş bir ailə başçısıdır. Bir sözlə, Yaqub müəllim haqqında çox söz demək olar. Həm güləşçi kimi uğurlu idman karyerası, həm də məşqçilik fəaliyyətində qazandığı uğurları hər bir gənc üçün örnəkdir. Təəssüf ki, pandemiya ilə əlaqədar təntənəli yubiley keçirmək mümkün deyil. Bir daha vurğulayıram ki, qazandığım böyük qələbələrdə Yaqub müəllimin rolu danılmazdır. Yaqub müəllimi qəzetiniz vasitəsi ilə bir daha təbrik edir, ona uzun ömür, cansağlığı arzulayıram. Hər zaman ailəsinin və idmançıların arasında olmağı diləyirəm", - deyə Namiq Abdullayev bildirdi.

Türkay NİFTƏLİYEVA